

OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIEŃ DLA KOMISJI EGZAMINACYJNEJ
DO ZADANIA Z ZAKRESU ZASAD WYKONYWANIA
ZAWODU LUB ZASAD ETYKI
(EGZAMIN ADWOKACKI – 28 KWIETNIA 2023 r.)

Przy rozwiązaniu zadania egzaminacyjnego zastosowanie znajdują:

1. Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2022 r. poz.1184 i 1268).
2. Zbiór Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeks Etyki Adwokackiej - dalej jako „KEA”) – załącznik do uchwały nr 230/2022 Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 22 września 2022 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeksu Etyki Adwokackiej).
3. Regulamin wykonywania zawodu adwokata w kancelarii indywidualnej lub spółkach – załącznik do uchwały nr 259/2022 Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Regulaminu wykonywania zawodu adwokata w kancelarii indywidualnej lub spółkach.

Zdaniem zespołu do przygotowania zadań na egzamin adwokacki, w sporządzonej opinii prawnej zdający, mając na względzie interes publiczny, powinien ocenić zachowanie adwokata Piotra Nowaka z punktu widzenia obowiązujących zasad wykonywania zawodu adwokata i zasad etyki oraz wskazać ich naruszenia, zwracając przy tym uwagę na następujące kwestie:

1. Tablica z oznaczeniem kancelarii adwokata Piotra Nowaka nie spełnia warunków wynikających z § 4 pkt 4 i 6 Regulaminu wykonywania zawodu adwokata w kancelarii indywidualnej lub w spółkach. Lokal kancelarii powinien być oznaczony w sposób niebudzący wątpliwości na wykonywanie w nim zawodu adwokata. Oznaczenie lokalu nie powinno stwarzać wrażenia, jakoby adwokat prowadził działalność inną niż świadczenie pomocy prawnej ani jakoby jego działalność była w jakikolwiek sposób związana z działalnością podmiotu, który nie jest adwokatem.
2. Specyficzną dziedziną życia prywatnego adwokata, podlegającą ocenie, jest jego szeroko rozumiana działalność procesowa w sprawach własnych. Jak stanowi § 4

KEA, „adwokat odpowiada dyscyplinarnie za uchybienia etyce adwokackiej lub naruszenie godności zawodu podczas działalności zawodowej, publicznej, a także w życiu prywatnym”. Adwokat Piotr Nowak prowadząc samodzielnie własną sprawę naruszył obowiązek przestrzegania reguł etyki, w szczególności w zakresie zasady rzeczowości (§ 13 KEA) i zachowania umiaru w wypowiedziach (§ 17 KEA). „Członek adwokatury, nawet w osobistej sprawie, używając tytułu adwokata powinien dbać o umiar i rzeczowość, nie wolno mu przeto pod odpowiedzialnością dyscyplinarną używać w stosunku do innych osób wyrażen obraźliwych” (orz. WKD z dnia 14 lutego 1959 r., WKD 109/58). Dodatkowym walorem pracy będzie zwrócenie uwagi na zagadnienie dotyczące granic korzystania przez adwokata z immunitetu, tj. wolności słowa i pisma w granicach określonych przez zadania adwokatury. Występując we własnej sprawie, adwokat z istoty rzeczy nie korzysta z tej prerogatywy swojego zawodu, a nadużycie tej wolności we własnym procesie, stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub zniesławienie, naraża adwokata na odpowiedzialność karną na zasadach ogólnych (por. art. 8 ustawy – Prawo o adwokaturze).

3. Adwokat Piotr Nowak w sporządzonej przez siebie odpowiedzi na pozew, zawarł stwierdzenia uwłaczające godności swojego przeciwnika procesowego, przez co naruszył § 14 KEA, zgodnie z którym adwokat odpowiada za formę i treść pism procesowych przez niego zredagowanych.
4. Adwokat Piotr Nowak ujawniając przebieg pertraktacji, w szczególności treść oświadczeń stron składanych w ich toku, naruszył zakaz wynikający z § 33 KEA.
5. Adwokat Piotr Nowak, polecając aplikantowi adwokackiemu podpisanie apelacji, dopuścił się naruszenia art. 77 ust. 5 ustawy Prawo o adwokaturze, który stanowi, że „Aplikant adwokacki może sporządzać i podpisywać pisma procesowe związane z występowaniem adwokata przed sądami, organami ścigania i organami państwowymi, samorządowymi i innymi instytucjami – z wyjątkiem upoważnienia adwokata z **wyłączeniem apelacji**, skargi kasacyjnej, skargi konstytucyjnej”.

6. Adwokat Piotr Nowak naruszył art. 27 ust. 2 ustawy – Prawo o adwokaturze, który stanowi: „Adwokat, wypowiadając pełnomocnictwo, zawiadamia o tym zainteresowane organy; jest także obowiązany jeszcze przez dwa tygodnie pełnić swe obowiązki, jeżeli nie nastąpiło wcześniejsze objęcie sprawy przez innego adwokata lub zwolnienie ze strony klienta”. Podobnie tę kwestię reguluje art. 94 § 2 k.p.c. („Adwokat lub radca prawny, który wypowiedział pełnomocnictwo, obowiązany jest działać za stronę jeszcze przez dwa tygodnie, chyba że mocodawca zwolni go od tego obowiązku.”).

7. Adwokat Piotr Nowak naruszył reguły staranności w zakresie prowadzenia zleconej sprawy, określone w § 8 i 49 KEA. W myśl zasad wyrażonych w ww. przepisach adwokat jest obowiązany czuwać nad biegiem sprawy i informować o jej postępach i wyniku. Nadto powinien wykonywać czynności zawodowe z należytą sumiennością oraz starannością. W realiach opisanego zadania naruszenie ww. zasad wynikało z:
 - a) niewskazania adresów wnioskowanych świadków, pomimo wezwania do uzupełnienia tego braku w określonym przez sąd terminie, pod rygorem pominięcia dowodu z ich przesłuchania (art. 235² § 1 pkt 6 k.p.c.),
 - b) nieusunięcia braków formalnych pisma, pomimo wezwania do ich usunięcia, co skutkowało odrzuceniem apelacji. Zaniechanie to stanowi poważne przewinienie dyscyplinarne (por. orzeczenie WSD z 16 września 2006 roku, WSD 46/06 w: Katarzyna Korczyńska, Radosław Baszuk. Etyka adwokacka. Wybór orzeczeń Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury. s. 29). Adwokat Piotr Nowak nie tylko, że swoim działaniem wywołał braki formalne wniesionej w interesie strony apelacji - to w sytuacji konieczności ich sanacji, zaniechał jakichkolwiek działań w celu ochrony interesów strony. Wbrew obowiązującym zasadom i przepisom prawa zaprzestał pełnić swe obowiązki jako pełnomocnik strony z chwilą złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu pełnomocnictwa, pomimo że nadal przez dwa tygodnie powinien to jeszcze czynić, a nadto nie poinformował strony o konsekwencjach niewykonania zarządzenia sądu w zakresie usunięcia braków formalnych apelacji.